

*Benim için her şeyi bırakmış gibisin.
Ya bunun için beni suçlarsan günün birinde...*

Antikacı

BAHADIR
YENİSEHIRLIOGLU

ANTİKACI

Bahadır Yenişehirlioğlu

Türk Roman-Öykü

TİMAŞ YAYINLARI | 4763

Edebiyat Kitaplığı-Roman | 235

EDİTÖR

Kadir Güven

Seval Akbiyik

KAPAK TASARIMI

Yasin Çetin

İÇ TASARIM

Nur Kayaalp

1. BASKI

Kasım 2019, İstanbul

2. BASKI

Kasım 2019, İstanbul

ISBN

ISBN: 978-605-08-3063-7

9 786050 830637

TİMAŞ YAYINLARI

Çağaloğlu, Alemdar Mahallesi,
Alayköşkü Caddesi, No:5, Fatih/İstanbul

Telefon: (0212) 511 24 24

timas.com.tr

timas@timas.com.tr

   timasyayingrubu

Kültür Bakanlığı Yayıncılık

Sertifika No: 45587

BASKI VE CİLT

Mega Basım

Cihangir Mah. Güvercin Cad. No:3

Baha İş Merkezi

Avcılar / İstanbul

Telefon: (0212) 412 17 77

Matbaa Sertifika No: 44452

YAYIN HAKLARI

© Eserin her hakkı anlaşmalı olarak
Timaş Basım Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi'ne aittir.
İzinsiz yayımlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

CEMİL BEY'İN EVİ

GECE KUTSAL KİTAPLAR

Boğaz'dan gelen esinti ikinci katın ardına kadar açılmış balkon kapısından girerek tül perdeyi sahnedeki sihirbazın elindeki ipek şal gibi dalgalandırıyordu. Gökyüzünde ay, önünden koşarcasına geçen koca koca bulutlar arasında göz kırpar gibi bir görünüp bir kayboluyordu. Antikacı olarak bilinen ve nedense babasının kulağına fısıldadığı ismi pek de kullanılmayan Cemil Bey, çalışma masasının üzerinde sayfalarının aralarına küçük not kâğıtları iliştilmiş, yer yer satırlarının altı çizilmiş Tevrat'ı kapattı. Hemen yanında duran İncil'i açtı.

MATTA 13

Tohum Benzetmesi

(Mar.4:1-20; Luk.8:4-15)

1 Aynı gün İsa evden çıktı, gidip göl kıyısında oturdu.

2 Çevresinde büyük bir kalabalık toplandı. Bu yüzden İsa tekneye binip oturdu. Bütün kalabalık kıyıda duruyordu.

3 İsa onlara benzetmelerle birçok şey anlattı. "Bakin," dedi. "Ekincinin biri tohum ekmeye çıktı.

4 Ektiği tohumlardan kimi yol kenarına düştü. Kuşlar gelip bunları yedi.

5 Kimi, toprağı az, kayalık yerlere düştü; toprak derin olmadığından hemen filizlendi.

6 Ne var ki, güneş doğunca kavruldular, kök salamadıkları için kuruyup gittiler.

7 Kimi, dikenler arasına düştü. Dikenler büyüdü, filizleri boğdu.

8 Kimi ise iyi toprağa düştü. Bazısı yüz, bazısı altmış, bazısı da otuz kat ürün verdi.

9 Kulağı olan işitsin!”

10 Öğrencileri gelip İsa'ya, “Halka neden benzetmelerle konuşuyorsun?” diye sordular.

11 İsa şöyle yanıtladı: “Göklerin Egemenliği'nin sırlarını bilme ayrıcalığı size verildi, ama onlara verilmedi.

12 Çünkü kimde varsa, ona daha çok verilecek, bolluğa kavuşturulacak. Ama kimde yoksa, elindeki de alınacak.

13 Onlara benzetmelerle konuşmamın nedeni budur. Çünkü,

‘Gördükleri halde görmezler,

Duydukları halde duymaz ve anlamazlar.’

14 “Böylece Yeşaya'nın peygamberlik sözü onlar için gerçekleşmiş oldu:

‘Duyacak duyacak, ama hiç anlamayacaksınız,

Bakacak bakacak, ama hiç görmeyeceksiniz!

15 Çünkü bu halkın yüreği duygusuzlaştı,

Kulakları ağırlaştı.

Gözlerini kapadılar.

Öyle ki, gözleri görmesin,

Kulakları duymasın, yürekleri anlamasın.

Ve bana dönmessinler. Dönselerdi, onları iyileştirdim.’

16 “Ama ne mutlu size ki, gözleriniz görüyor, kulaklarınız işitiyor! 17 Size doğrusunu söyleyeyim, nice peygamberler, nice doğru kişiler sizin gördüklerinizi görmek istediler, ama göremediler. Sizin işittiklerinizi işitmek istediler, ama işitemediler.

18 “Şimdi ekinciyle ilgili benzetmeyi siz dinleyin.

19 Kim göksel egemenlikle ilgili sözü işitir de anlamazsa, kötü olan gelir, onun yüreğine ekileni söker götürür. Yol kenarına ekilen tohum işte budur.

20-21 Kayalık yerlere ekilen ise işittiği sözü hemen sevinçle kabul eden, ama kök salamadığı için ancak bir süre dayanan kişidir. Böyle biri Tanrı sözünden ötürü sıkıntı ya da zulme uğrayınca hemen sendeleyip düşer.

22 Dikenler arasında ekilen de şudur: Sözü işitir, ama dünyasal kaygılar ve zenginliğin aldaticılığı sözü boğar ve ürün vermesini engeller.

23 İyi toprağa ekilen tohum ise sözü işitip anlayan birine benzer. Böylesi elbette ürün verir, kimi yüz, kimi altmış, kimi de otuz kat.”

Deliceler Benzetmesi

24 İsa onlara başka bir benzetme anlattı: “Göklerin Egemeliği, tarlasına iyi tohum eken adama benzer,” dedi.

25 “Herkes uyurken, adamın düşmanı geldi, buğdayın arasına delice ekip gitti.

26 Ekin gelişip başak salınca, deliceler de görüldü.

27 Mal sahibinin köleleri gelip ona şöyle dediler: ‘Efendimiz, sen tarlana iyi tohum ekmedin mi? Bu deliceler nereden çıktı?’

28 Mal sahibi, ‘Bunu bir düşman yapmıştır,’ dedi.

‘Gidip deliceleri toplamamızı ister misin?’ diye sordu köleler.

29 ‘Hayır,’ dedi adam. ‘Deliceleri toplarken belki buğdayı da sökersiniz.

30 Bırakın biçim vaktine dek birlikte büyüsünler. Biçim vakti orakçılara, önce deliceleri toplayın diyeceğim, yakmak için demet yapın. Buğdayı ise toplayıp ambarıma koyun.’”

Hardal Tanesi ve Maya Benzetmeleri

(Mar.4:30-34; Luk.13:18-21)

31 İsa onlara bir benzetme daha anlattı: “Göklerin Egemeliği, bir adamın tarlasına ektiği hardal tanesine benzer” dedi.

32 “Hardal tohumların en küçüğü olduğu halde, gelişince bahçe bitkilerinin boyunu aşar, ağaç olur. Böylece kuşlar gelip dallarında barınır.”

33 İsa onlara başka bir benzetme anlattı: “Göklerin Egemeliği, bir kadının üç ölçek una karıştırdığı mayaya benzer. Sonunda bütün hamur kabarıp.”

34 İsa bütün bunları halka benzetmelerle anlattı. Benzetme kullanmadan onlara hiçbir şey anlatmazdı.

35 Bu, peygamber aracılığıyla bildirilen řu söz yerine gelsin diye oldu:

“Ağzımı benzetmeler anlatarak açacağım,

Dünyanın kuruluşundan beri

Gizli kalmış sırları dile getireceğim.”

Cemil Bey kitaptan başını kaldırdı, havada salınan tül perdeyi izlemeye başladı. Yıllar önce Manisa’ya gelen sirkteki sihirbaz, başından çıkardığı melon şapkanın içini seyircilere bir baştan bir başa sekerek gösterdikten sonra önündeki masanın üzerine koymuştu. Daha sonra üzerinde payetli ve uçları püsküllü mayo tarzı bir kıyafet bulunan gösterişli ve gözlerindeki abartılı makyaj sebebiyle sıranın en arkasında oturan seyirci tarafından bile göz süzüşlerindeki zorlama eda fark edilen asistanın getirdiği ipek şalı şapkanın üzerine zarif ve büyülu bir edayla bırakmıştı. Herkes pür dikkat şapkanın içinden çıkacak olan şeye kilitlenmışti. Ne kadar güçlüdür merak hissi. Nietzsche’nin de söylediği gibi, “İnsan, hayvan ve Tanrı arasına gerilmiş bir iptir.” Akıl ve irade sahibi bir varlık. Neden şimdi yıllar önceki bu anıya gittiğini garipsedi Cemil Bey, düşünmeye başladı. Hobbes’un sözü geldi aklına. “Gördüğü olayların sebeplerini araştırmak insanoğlunun doğasına özgüdür. Bazıları daha çok araştırır, bazıları daha az; ama herkes kendi iyi ya da kötü kaderinin sebeplerini araştıracak kadar meraklıdır.” Okumakta olduğu İncil’i kapattı. Başında uzun zamandır geçmeyen ağrının şiddeti ense köküne kadar uzanmıştı. şakaklarını ovalamaya başladı. “Neden Cemil, neden? Alışkanlıklarını terk etmen bu kadar zor mu? Huylarını değiştiremez misin? Çok zor olduğu için mi? O eski yerine, zincirlerine dönmek mi istiyorsun?” Çalışma masasının ikinci gözünden uzanıp Kur’an-ı Kerim’i aldı. Sayfalarını hürmetle çevirdi, aradığını buldu, okumaya başladı:

BAKARA 2/223

Eşleriniz sizin nesil yetiştiren tarlanızdır. Tarlanıza dilediğiniz şekilde varın. Kendiniz için ilerisini düşünerek hazırlık yapın. Allah'ın haram kıldığı şeylerden korunun ve O'nun huzuruna varacağınızı iyi bilin. (Ey Resulüm)! Müminleri müjdele!

Düşünmeye başladı. Aklından pek çok soru geçiyordu. Bir müddet gözlerini sabitlediği duvarı izledi. Adeta put gibiydi. Bir iki dakika öylece kaldıktan sonra duvara sabitlediği bakışlarını sabitlediği yerden zorlukla ayırdı. Önünde açık vaziyette duran Kur'an-ı Kerim'i kapattı. Öpüp alına götürdü. En üste Kur'an-ı Kerim gelecek şekilde İncil'i ve Tevrat'ı üst üste koyup masanın üst gözüne, vazunun yanına yerleştirdi. Ahşap sandalyeden kalkıp yatağının üzerindeki *Evlîya Çelebi Seyahatnamesi*'nin el yazması nüshasını aldı. Tekrar masasına döndü. El yazması nüshayı masada açılan yere özenerek koydu. Esintinin etkisi ile masanın ikinci kat gözünün üstünde, bir tarafında kutsal kitapların, diğer yanında Muhyiddin Arabî'nin *İlahî Aşk*'inin durduğu vazodaki kurumuş lavanta demetinden taneler, kitabın üzerine düştü ve hafif bir lavanta kokusu odaya yayıldı. Tam o esnada şöminenin pervazı üstünde, çifte fanuslu küçük antika saat zamanın 20.00 olduğuna dair gongunu vurmaya başladı.

Yedi adım genişliğindeki bu oda, içinde barındırdığı onca antika eşya ve kitaplar ile duvarlarından çatlayacak gibi görünüyordu. Odanın ortasında İtalya'ya göçmüş bir ailenin nakliye masraflarının yüksekliğinden yanlarında götürmekten vazgeçip satmaya karar verdikleri eşyalardan alınmış gül ağacı kaplamalı bir çalışma masası yer alıyordu. Lakin masanın üzerindeki sağa sola istiflenmiş kitaplardan, geliş güzel duran kalemlerden ve üzeri yazılı not kâğıtlarından kitap açacak yer yoktu. Cetvellerden, büyüklü küçük-lü makaslardan, mutfaktan odaya taşınıp kullanıldıktan sonra tekrar mutfığa geri götürülmeyi bekleyen muhtelif boy ve genişlikteki bardaklardan, uzun zamandır sulamayı unuttuğu menekşeden, çeşitli boy ve renkteki kaktüslerden ve daha bir sürü eşyadan neok-

lasik döneme ait masanın etsiz işleme diye tabir edilen işlemlerini görmek mümkün değildi. Bütün bunlar yetmezmiş gibi masanın ikinci katının üzerinde yer alan vazunun yanında Fas işi bir kafeste kanatlarındaki tüyleri yeşilden maviye çalan başının tepesindeki tüyleri ise sarı, bir gözü kör papağan, tüneğinde tünemiş Cemil Bey'i seyrediyordu. Masa, ayva çürüğü, mor, koyu kahve, güllerle bezeli karabaş diye tabir edilen siyah bir kilimin üzerine duruyordu. Odanın tavanında alçı döküm nakışlar ve kuş motifleri yer alıyordu. Lakin iki köşede yer alan kuşların kafaları kırıldı. Diğer iki köşedeki kuşların kafaları vardı fakat onların da kanatları kırılmıştı. Her iki köşede saplı süpürgeyle alınmayı bekleyen örümcek yuvaları göze çarpıyordu. Kapıdan girildiğinde sağ duvara yaslanmış uzun seneler hizmet vermekten yer yer derisi çatlamış, kenar kısmında oturanın içinde bulunduğu ruh halini ele veren önce küçük bir parça, kendini tutamayarak ardını getirdiği daha büyük bir parça ile yara alıp soyulmuş deri bir koltuk yer alıyordu. İki kişinin ancak oturabileceği büyüklükteydi ve sırt kısmındaki düğmelerin bir kısmı kopuktu. Koltuğun üzerinde eski tarihli istiflenmiş gazeteler ve muhtelif büyüklükte dört adet yastık vardı. Lakin yastıkların hiçbiri diğerinin eşi değildi ve bir tanesinin çepeçevre çevrelendiği püskülleri açılmış ve ipleri sarkmaktaydı, diğerleri de uzun zamandır kabartılmadığı için yassı görünüyordu. Koltuğun koluna gelişigüzel bırakılmış gri zeminde siyah çizgili battaniye ve zaman zaman balkon kapısından girip bu battaniyenin üzerinde uyuyan kedinin tüyleri duruyordu. Yaslandığı duvardaki raflardan yüzlerce kitabın ağırlığını taşıyamayarak üzerine dökülmesi an meselesiydi. Masanın hemen karşısında ise pencere yer alıyordu. Manzarası harikaydı. Uzun zamandır camları silinmediği için bir hayli tozlu ve lekeliydi. Ne olursa olsun Boğaz'ı seyretmek için buradan daha iyi bir yer de yoktu. Duvarlarda Cemil Bey'in anne ve babasının fotoğrafları, kendisinin Manisa'da gençlik yıllarından kalma stüdyoda çekilmiş bir fotoğrafı ve karısı ile yan yana otururken poz verdikleri düğün fotoğrafları asılıydı. Kapının hemen solundaki duvarda ise aynalı bir vitrin yer alıyordu. İçinde pek çok kitap, ansiklopedi, el yazması, fincanlarının ikisinin kulpları kırıldıktan sonra yapıştırılmış Fran-

sız porseleni bir çay takımı, kenarları gümüş ereve ile çevrilmiş gl desenli, porseleni boydan boya çatlamış bir tepsi ile küçük oyma bir kutunun içinde bir adet cep saati ve minik mantar tıpalı küçük bir Őie yer alıyordu. Ve daha pek çok Şey. Lakin tepsi, saat ve mantar tıpalı küçük Őie aynalı vitrinin içindeki rafların en üst kısmında yer alıyordu ve bu rafta bakada herhangi bir Şey yoktu. Aynalı vitrinin her iki tarafına dayalı, neredeyse boyu kadar pek çok kitap üst üste Pisa Kulesi gibi her an yana devrilecek ve odanın ahşap tabanına dağılacak gibi duruyordu.

Odadaki kitaplar ve antika eşyalar ile varlığı kuatılmı Cemil Bey'in gnl ne acı ki çok daralmıtı. Varlık ve yokluk arasında denge kurmaya çalışan bir ip cambazı kadar tedirgindi.

Cemil Bey bu evi almaya karar verdiğinde önceki sahibinin yaşadığı o büyük acı bir an için evi almaktan vazgeçmesine neden oluyordu. Satıcı paraya ihtiyacı olduğunu büyük bir çaresizlik ve samimiyet ifadeleriyle, kimi zaman durup düşünüp kimi zaman da bir alıcı bulmuş olmasının verdiği coşku ile dile getirmişti.

TAMİRCİ

“Evi alacak olmanız benim için büyük bir nasip inanın. Benim yaşadığım olayın bu evle hiçbir alakası yok. Siz sağda solda duyduğunuz dedikodulara itibar etmeyin lütfen. Dedikodu işte. Her yerde yapılagelen şeyler, aslı astarı yok. Hem bunlar batıl inanışlardan başka ne ki. Evi almakla bana büyük bir iyilik yapmış olacaksınız.”

Satıcı son derece samimi görünüyordu. Cemil Bey’in elini iki elinin arasına alıp sıktı. Boğaz’ın serin yeli ikisinin ellerinin arasından yaramaz bir çocuk gibi koşarak sıyrılıp geçti. Birbirlerinin gözlerinin içine bakıyorlardı. Satıcı, alıcının ikna olup olmadığını, Cemil Bey ise satıcının gerçekten gönüllü olup olmadığını anlamaya çalışıyordu. Ahlı bir malı almak istemezdi çünkü. Manisa’da Rüstem Bey evini mecburiyetten sattığında alan adamın başına gelenleri hiç unutmamıştı. Rüstem Bey asker arkadaşının ricası üzerine kendisini kıramayarak büyük bir borca kefil olmuş lakin arkadaşı günü geldiğinde borcu ödemediği gibi ortalıklarda da görünmemişti. Rüstem Bey borcu kucağında bulmuş, çaresiz kalarak özene bezene yaptırdığı o müstakil, yedi odalı, üç banyolu, havuzlu evi karısının gözyaşları eşliğinde gönülsüz satmak mecburiyetinde kalmıştı. Kimseler rayicinde evi almaya yanaşmamış, köşede avını bir lokmada yutmayı bekleyen sırtlan gibi Ganimet Bey teklifini yapıp evi üç paraya konu komşunun uyarılarına ve kınamalarına aldırmış etmeden satın almıştı. Akıbeti de iyi olmadı tabii. Allah göstermesin. Satın aldığı evde boğazına kaçan lokmanın nefes borusunu tıkaması neticesi morararak koca göbeğinin üzerine devrilip can vermişti. Cemil Bey’in gözünün önünden bu sahnenin

geçtiği esnada etrafta hiç ses işitilmedi. Nice sonra iki köpeğin sesi duyuldu. Ses çok uzaktan geliyordu. Giderek mahallenin evlerinin duvarlarında yankılanır oldu. Satıcı bunu hayra yormadı, huzursuz oldu. Ardından bir vapurun düdüğü duyuldu. Satıcı alıcının vazgeçeceğinden endişelenmeye başladı.

Cemil Bey'in sessizliğini evi almaktan vazgeçmiş olduğuna yoran satıcının dudakları zorlama hilâl şeklini aldı. Zorlama olduğunu ele veren, gülüşün her iki ucunun kesme işareti ile kesilivermesiydi. Gülüşün daha ileriye gitme ihtimali yoktu; gözlerinde asla yer bulamamıştı.

Cemil Bey adamın çaresizliğine evi alarak çare olacağına o an karar verdi. Adamın evi bir an önce satma isteği o kadar belliydi ki. Buna şaşmamak mümkün değildi. En azından fiyatı yükseltmek için bir parça nazlı satıcı tavrına bile bürünmeye ihtiyaç hissetmiyordu. Nikâhsız hamile kalmış da çaresizlik içinde karnındaki çocuğu aldırma telaşındaki genç kız gibi kendisine kötü anılar sağan bu evden kurtulmak istiyordu.

Neticede yaşadığı o elim hadise yüzünden İstanbul'u terk etme isteği tüm komşular tarafından biliniyordu. Kim böyle bir çevrede hayatına o olaydan sonra devam etmek isterdi ki?

Kınayan bakışlardan, acıyan yüz ifadeleriyle “Olan adama oldu,” diyen ve bunu ağızlarını büzüp başlarıyla onaylayan balkon gülü kadınlarının sohbetlerine kim meze olmak isterdi ki? Cemil Bey yaşadığı küçük bir olayla eski ev sahibinin evi neden aceleyle satmak istediğini zaten anlamıştı.

Cemil Bey'in yokuşu çıktığı sırada ayakkabısının düşen topuğunun tamiri ile uğraşan, profilden yüzü sadece burnundan ibaretmiş gibi, lakin burnunun ağzının içine girecek kadar sarkmış olması sebebiyle insanda boş vermeye teşne bir mizacının olduğu hissini uyandıran tamirciyi inceliyordu. Boynu bir hindinin kursağı gibi kat kat olmuştu. Tamirciye ön cepheden bakma ihtiyacı hissetti. Profilden gördüğü manzara içinde tiksinti hissi uyandırdı. Tamircinin önüne doğru gelip cepheden baktı. Bu kez tamirci, suratı her ne

kadar et bağlamış olsa da daha insani göründü gözüne. Dükkânın raflarında tabaklanmış deri plakalarının üzerinde birikmiş kalın toz tabakası, torbalara konulup duvardaki çakılı çivilere asılmış sahipleri tarafından alınmayı bekleyen ayakkabılar, sırları dökülmüş aynanın kenarlarına gelişigüzel iliştirilmiş fotoğraflar ve daha pek çok Şey tamircinin uzun zamandır bu semtte ve bu dükkânda olduğunu ispatlıyordu.

Tamircinin anlattıkları yaşananların özeti gibiydi.

“Zaten uzun zamandır evden kavga sesleri yükseliyordu. Gece gündüz fark etmiyordu sizin anlayacağınız. Aralarında karı koca saadetinden eser yoktu. Kadın kocasına can dūřmanı gibi davranıyordu. Az toplamadım Azim Bey’in camdan dışarı fırlatılan eşyalarını. Komřuyuz ne de olsa, öylece sokak ortasında don gömleğin yayılıp kalmasına müsaade edecek değildim ya.”

Tamirci elindeki işten başını kaldırıp gözlüklerinin üzerinden onaylanmayı bekler gibi Cemil Bey’e bakıyordu. Sonra dükkân kapısının sağ tarafındaki pencerenin açık kanadının arkasında ayakkabısının tamirinin bitmesini bekleyen, yağlı saçları geriye doğru taranmış, adeta önüne geleni içine çekiverecekmiş gibi büyük burun delikleri olan adama çevirdi bakışlarını. Adam gömüldüğü gazeteden başını kaldırmıyordu.

“Ne olur sanki insanlığı kendi haline bıraksalar. İlla yöneteceğiz derdine dūřmeseler. İnsanlara mutluluk vaat edip çıkardıkları krizleri yok etmeye talip oldukları yalanını söylemeseler. Bütün felaketler bize rağmen bizi mesut etmek istediklerinden kaynaklanmıyor mu? Haksız mıyım? Bizi rahat bıraksınlar azizim, yakamızdan dūřsün řu adamlar. Vallahi bu kan emiciler olmasa hayat yeterince güzel. Yok efendim kurtarıcıymış, yok efendim onlar olmasa kardeş kardeşi mahvedermiş. Gördük, gördük. Neler olduğunu çok iyi gördük.”

Tamirci, burnunun ucuna kadar dūřürdüğü yuvarlak gözlüğüünün üzerinden teyit edilmeyi bekleyedursun, yağlı saçları geriye doğru taranmış, pencerenin açık kanadının arkasında oturan adamın kendisini hiç dinlemediğini fark etti. Buna bozulduğunu elinin tersini

adama doğru sallayarak ifade edip işine geri döndü. Ayakkabının topuğuna sürdüğü yapıştırıcı biraz kendini çeksin diye tezgâhın üzerine koydu ve yağlı saçları geriye doğru taranmış adamdan umduğunu bulamamış olmanın verdiği rahatsızlık ile Cemil Bey'e bakışlarını çevirdi. Bu kez Cemil Bey'den onay almayı umuyordu. Ayağı kirlenmesin diye tamircinin verdiği plastik terlik tekine parmaklarının ucu ile basan Cemil Bey kerhen başını salladı. Aldığı bu onaydan mutlu olan tamirci, küçümseyen gözle gazetesine gömülmüş adama bir bakış atıp tekrar işine döndü ve anlatmaya devam etti:

“Aslında Azim Bey’in karısına karşı beslediği arzu bana kalırsa hiç tükenmemişti. Neden tükensin ki. Ne de olsa kadın güzel, kadın cilveli, kadın işveli.” Bu esnada elindeki ayakkabının derisini adeta hayalindeki kadını okşar gibi sıvazlamaya başladı. Ardından yaptığını fark edip ayakkabıdan hızla elini çekti.

“Ama adam nereden bilsin karısının böyle davranma sebebinin ... Neyse, bundan sonrası gıybet girer. Ama herkes biliyormuş aslında, kadının annesi de ... Neyse neyse, evlerden dışarı. Neme lazım ben gözümle görmedim. Günaha girmeyeyim. Soy işte, çekiyor.”

“Neyi görmediniz?”

Tamirci oturduğu yerde horoz gibi diklenip elindeki fırçayı önündeki tezgâha bıraktı. Sağ kaşını yukarıya kaldırıp, gözünün birini kısıp ders verir bir edayla söze başlayacaktı ki dükkânın kapısından içeriye kızıl kahve iri kafalı bir kedi süzüldü. Kedi ile göz göze gelen tamirci, önündeki tezgâhtan dikiş için ipi mumladığı tenis topu büyüklüğündeki mum topağını kediye doğru fırlattı. Mum topağı koca kafalı kedinin tam kulağının üzerine, tamircinin arzu ettiği hedefe ulaştı. İri kafasında büyük bir acı hisseden kedi, ağlayan bir bebek ile miyavlayan kedi sesi arası bir ses çıkararak şimşek gibi patinaj yaparak dükkândan çıktı. Tamircinin takındığı yüz ifadesi hâlâ ilk halini korumaya devam ediyordu.

Cemil Bey durumu anlamıştı. Tamircinin kediye reva gördüğü muameleye canı sıkılmış olacak ki yüzünde garip bir gülümseme ile devam etti:

“Kardeşim, görseniz bile dört şahit gerekmiyor mu? Haklısınız, neme lazım, gıybet yapıp da günaha girmeyin,” dedi. Sesinde garip bir alaycılık vardı lakin tamirci bunu anlamadı.

“Neyse, bir sabah namazdan sonra dükkânın kepenklerini açacaktım ki ne göreyim! Bir adam Azim Bey’in evinin biraz ötesinde bakkalın köşesinde duruyor. Öyle boylu poslu bir adam. Kelle kulak yerinde. Aslında bir parça haydut kılıklı bile diyebilirim. Havanın serinliğine rağmen gömleğinin düğmeleri neredeyse göbeğine kadar açtı. Yanıyor demek ki... Dikkatimi çekti. Tekinsiz buldum. Bakışlarını takip ettim, Azim Bey’in evini kesiyordu. Tam adama birini mi arıyorsun diye soracaktım ki... Aslında benim varlığımdan haberdar olsun niyetindeydim. Hani kötü bir emeli varsa çekip gitsin babından. Azim Bey’in kapısı usulca açıldı. Bir de ne göreyim, Azim Bey’in karısı Şükriye Hanım elinde valizle ayaklarının ucuna basarak usulca evden çıktı. Sessizce kapıyı kapattı. Adama doğru yürümeye başladı. Adam da ona doğru hareketlenmişti. Sarılmasınlar mı? Allah muhafaza, evlerden dışarı. Allah düşmanın başına vermesin.”

Bu arada ellerini kucağındaki deri önlüğün üzerinden dizlerine vuruyordu.

“Öyle işte, senin anlayacağın kadın kaçtı gitti. Bu, zavallı adam için çok zalımaneydi. Ama onu sık sık ziyarete gelen o hafifmeşrep kadın yoldan çıkardı, ben adım gibi eminim buna. Kadını tanıyorum bizim eski mahalleden... Neyse, buraya gelmezden önceki mahalleden. O zamanlar daha gençtim tabii. Serde gençlik var.”

Eliyle sırları dökülmüş aynaya iliştiirdiği gençlik resmini göstermeyi de ihmal etmedi bu arada.

“Kardeşim, ben daha ne kadar bekleyeceğim. Benim acelem var da...”

Gazete okuyan adamın sözünü kesip araya girmesinden rahatsız olan tamirci cevap verdi:

“Beyefendi, sizinkini frezeze dikişe gönderdim. Birazdan çocuk getirir. Sabırlı olun,” diyerek kaldığı yerden anlatmaya devam etti:

“Manyak bir babası vardı. Oğlan kardeşleri desen, al birini vur ötekine. Keyif düşkün, yesinler içsinler. Benim dükkân onların arka bahçesine bakıyordu. Pervasızlar. Oğlanlar babalarının yanında sanki akranlarıyla konuşur gibi konuşurlardı. Ee, babalarında suç. Niğde şarabını oğlanları ile birlikte kadeh tokuşturarak içen adamdan ne beklenir. Olacağı bu. Bu adamın kızı değil mi? Kızı. Adı neydi onun ya?”

Bu arada elindeki işi bırakıp sağ eli ile çenesini sıvazlayıp düşünmeye başladı. Bir iki saniye düşündükten sonra tekrar işine döndü.

“Neyse ne, Allah’ın aşüftesi işte. Adam iç şarabı, iç şarabı, sonrasında sesinin güzel olduğunu mu düşünürdü ne, başlardı gazel okumaya. Bet mi bet bir ses. Dükkânın içinde durulmazdı. Bir keresinde susturmak için dükkândan dışarı çıkıp bahçe duvarından kafamı uzatıp uyardığımda üzerime yürümesinler mi! Eşkiya kılıklı hovardalar. Kendimi dükkânın içine zor atmıştım. Onların kızı işte. O ayarttı kadını. Eminim, o ayarttı. Zaten başka ne beklenirdi. Meğerse Azim Bey’i ne zamandır... Tövbe estağfurullah... Neyse ben gıybet yapmayayım. Bundan sonrası gıybet girer.”

Bu sırada sürdüğü yapıştırıcının kendini topladığını parmağıyla test edip yeterince çektiğine kanaat getirdikten sonra, topuğu ayakkabının topuk kısmına ustaca hizalayıp yapıştırdı. Ardından üç beş çiviye dudaklarının arasına alıp elindekinden başlayarak çakmaya girişti. Bir yandan ağızındaki çivileri düşürmeden ağızını yarım açarak konuşmaya devam etti:

“Bundan sonrası gıybet, gıybet. Bu yaştan sonra kimsenin günahını alamam. Öyle işte. Azim Bey de evi satıp çekip gitmek istiyor Tokat’a. Neden dursun ki artık bu evde. Zaten önceki sahibi de yaşadığı bir tatsızlıktan dolayı bu evi satıp çekmiş gitmiş. Evin ne suçu var, değil mi? İşte ağzı olan konuşuyor.”

Ağzındaki son çiviye de topuğa çaktıktan sonra ayakkabıyı son kez söyle bir kontrol etti. Ters çevirip önündeki iş önlüğüne birkaç kez sürttü ve “Şimdi oldu buyurun,” diyerek Cemil Bey’e uzattı.

“Ha, evin uğursuzluğu falan yok. Kulağına gelecek olursa aldırış etme. Cahil cahil konuşuyorlar işte.”

Şimdilerde bu evi almış olmasından dolayı çok mutluydu. Manisa’dan taşınıp İstanbul’a yerleşmeye karar verdiğinde ilk yerleşeceği yerin bu semt olduğunu adı gibi biliyordu aslında. Ne zaman İstanbul’a gelse bu semtten başka yere gitmeyi pek canı çekmezdi. Arada bir Eyüp ve Beylerbeyi, o kadar. Burayı hep çok sevmişti. Üsküdar’da Salacak sahilinin biraz yukarısındaki yarı ahşap binadan, Kız Kulesi’nin ardında, tarihi yarımada üstünden güneşin batışını izlemek muhteşemdi. Gün batımının en güzel yaşandığı ve âşıkların el ele dolaştığı sahili ve muhteşem bir İstanbul silüetinin ortaya çıktığı manzarayı seyretmek için en ideal yer bu evdi.

Cemil Bey bu semte her gelişinde, kahvehanede oturup çayını yudumlar, elinde ince belli bardakta yeni demlenmiş çay ile karşısında en yetenekli ressamı bile kıskandıran o güzel görüntüsüyle Kız Kulesi’ni, dalgalarıyla huzur veren Boğaz’ı seyreder ve mutlu olurdu.

Boğaz’ın öbür yakasında Topkapı Sarayı ve yanında Ayasofya. Tüm güzellikler bu sahil için bir arada toplanmıştı adeta. Bu eşsiz manzarayı her seyrettiğinde bu semtten bir ev alma fikri giderek daha da güçlenmişti. İki kıtayı öperek akıp giden Boğaz ne kadar güçlüydü. Zamana meydan okuyan Galata, insanların karınca misali kendisini işgal etmesine rağmen bu işgale kayıtsız kalarak başını dik tutmaya devam ederdi. Güneşin batmasının ardından akşam karanlığında binbir şekilde giren silüetlerle başka bir kıvam alırdı bu eşsiz manzara. Güneşin batmasına çok az bir zaman kala altın rengi nurlu bir ziya Boğaz’ın sularına yansımaya başlardı. Boğaz’ın akıp giden suyu renkten renge girer; en sonunda gece karanlığında göğsüne ayı yapıştırırdı. Şehrin kimliği değişirdi gece ilerledikçe. Şehir hıçkırırdı adeta. Karşı kıyıya bakıp bunları hissetmeyi severdi Cemil Bey.

Evin eski sahibi ödeme konusunda hiç güçlük çıkarmamıştı. Kuşkusuz evin tepede olması yokuşu tırmanmak zorunda bıraksa da o eşsiz manzara dikkate alındığında bu hiç de katlanılamayacak bir şey değildi. Neticede ev, yokuşun sonunda yer alan düzlükte kendine ulaşanı muhabbetle karşılıyordu. Eve sırtınızı dönüp karşıya baktığınızda göz alabildiğine uzanan yarımada bir mühür gibi duran Topkapı Sarayı, bu yokuşu yok hükmüne getiriyordu. Hem evin zemin katı dükkân için son derece uygundu. Diğer katları da yaşam alanı olarak kullanılmak için idealdi.

GECE EVLIYA ÇELEBİ

Gecenin bungunluğunda Marmara'dan gelip de balkon kapısından içeriye süzülen esinti, 250 yıllık Fransız kristal avizenin altından, binbir entrikanın zihinlerde dolanarak fikirden fiiliyata döküldüğü ve son kertede asla geri adım atılmadığı için içine katılan yemeğin zehrine şahitlik eden seladon kâsenin üzerinden geçiverdi. Ardından birbiri üzerine istiflenmiş kitaplara, kimi çalışıp kimi durdukları an'a tanıklık etmek için bütün çarklarını o anda donduran saatlere ve daha pek çok eşyaya çarpıp dinginleşti.

Cemil Bey zemin katta yer alan dükkânda satışa çıkarmadan önce, değerli bulduğu parçaları odasında bir süre tutar ve onlarla yaşamayı önemserdi. Her birinin barındırdığı hikâyeleri sahipleri üzerinden mutlaka bilirdi. Her bir parça yeni keşiflere çıkmış gibi onu farklı yaşam biçimlerine ve mekânlara taşır ve onların üzerinden bambaşka dünyalarla tanıştırdı. Nice zaman sonra yeterli keyfi aldığına kanaat ettiğiinde bu değerli parçaları dükkândaki yerlerine yerleştirdi.

O gece *Evliya Çelebi Seyahatnamesi*'nin el yazması üzerinde bakışlarını gezdiriyordu. Yazmanın cildinin kullanılmaktan aşınmış yerlerine ve sırt tarafındaki kabuğu atan cilt iplerinin görünen kısımlarına elini sürüp sürmeme konusunda tereddüt içindeydi. Kutsal bir hazineyi bulmuş da ne yapacağına karar verememiş gibiydi. Kalbinin ritmi hızlandı o an. İçinde yazılı olan ne varsa hepsine, bütün sırlara kimselerle paylaşmadan önce vakıf olmak

için sabırsızlanıyor ama bu an'ı olabildiğince uzatmak istiyordu. Çalışma masasındaki lambanın düğmesini çevirdi, masası aydınlandı birden. Önünde duran kitabın sayfalarını özenle çevirip rastgele bir bölümü okumaya başladı.

“Bu hakir Evliyâ gençlik çağlarında bu beden kuvveti devam ederken bakış kuvvetimle her ne tarafa bakış oklarını yayıyla çekip atsam o an hedefi vururdum. Allah'ın emriyle yaz kış ne tarafa gitsem elbette o diyara ulaşırdım. Ancak İstanbul'da 6 ay konaklayınca dünya başıma zindan oldu. Sonunda 1081 senesi Kadir Gecesi'nde merdân himmetini rica edip evliya ve enbiyanın mübarek ruhlarından yardım talep edip Ebâ Eyyub-ı Ensarî hazretlerini ziyarete gittim. Zira Allah'ın Elçisi Hazret-i Muhammed Mustafa buyururlar ki: 'Allah'ın Resulü sallalâhü aleyhi ve sellem buyurdu: İşlerinizde kararsız kalırsanız kabir ehlinde yardım isteyiniz.’”

Hamdolsun ziyaret edip mübarek ruhları için bir Yasin-i Şerif okuyup, sevabını ruhlarına bağışlayıp ruhlarından yardım talep edince, yardım Hak tarafından yetişti. O gece yalnızlık köşesinde gözüm yaşlı, gönlüm buruk, riyasızca uykuda yatarken rüyamda üstadımız Evliya Efendi ki Kuran-ı azim hâfızı, şeyhler şeyhi takrib sahibi, kura sahibi ve Sultan Ahmed ve Sultan Mustafa imamı idi, onları gördüm ve Sultan Süleyman Han nedimi, Dergâh-ı Âlî kuyumcubaşısı babam Derviş Mehmed Zillî Ağa'yı ki ikisi de şanlı dervişler idi, bunları rüyamda görüp mübarek ellerini öptüm. Hayli konuşmalardan sonra üstadımız Evliya Efendi bu ayeti okudu. Ayet: 'Oralarda geceleri ve gündüzleri güven içinde yürüyün (dedik),' [Kuran, Sebe, 18] ve bu ayeti de okudu 'Allah'ın rahmetinin eserlerine bak,' [Kur'an, Rum, 50] deyip 'Bu ayet-i şerifler ile hareket eyle,' buyurdular. Babam mekânı cennet olsun bu ayeti: 'De ki: Yeryüzünde dolaşın da...' [Kuran, Enam 11] okuyup, "Oğul sana tembihim budur: Hadis, "Allah'ın iyiliklerini düşününüz, Allah'ın zatını düşünmeyiniz," deyip öğütler verip dua ve senadan sonra Fatiha suresini okudular. Ve babam mübarek ellerini vücudumun her yerine, bütün uzuvlarıma sürüp tüm bed-